

Молодий комуніст

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Субота, 28 липня 1984 року

№ 90 (3441).

Ціна 2 коп.

Пленум обкому Компартії України

27 липня 1984 року відбувся пленум обкому Компартії України. Пленум розглянув питання:

Про завдання партійних організацій області по дальшому вдосконаленню стилю і методів роботи у світлі рішень XXVI з'їзду партії, наступних Пленумів ЦК КПРС, положень і висновків, що містяться у виступах Генерального секретаря ЦК КПРС товариша К. У. Черненка.

Про соціалістичні зобов'язання трудящих області по створенню півторарічного запасу грубих і соковитих кормів для громадського тваринництва у 1984 році.

З доповіддю у першому питанні виступив перший секретар обкому Компартії України товариш М. Г. Самілик.

В обговоренні доповіді виступи-

ли тт. Б. Г. Перверзев — перший секретар Знам'янського міськкому Компартії України, В. І. Письменний — секретар парткому Світловодського комбінату твердих сплавів і тугоплавких металів, І. С. Зубець — перший секретар Новоархангельського райкому Компартії України, М. М. Лисенко — бригадир монтажників монтажного управління тресту «Олександріявжбуд», Ю. Г. Фоменко — другий секретар Кіровоградського міськкому Компартії України, К. Я. Степаненко — Герой Соціалістичної Праці, свинарка колгоспу імені Карла Маркса Новоукраїнського району, А. О. Новицький — голова виконкому Маловишківської районної Ради народних депутатів, П. Л. Бігун — токар головного підприємства Кіровоградського виробни-

чого об'єднання по сівалках «Червона зірка», партгрупорг, В. І. Радченко — голова обласного об'єднання по виробничо-технічному забезпеченню сільського господарства, В. О. Красовський — директор Кіровоградського заводу радіовиробів, І. О. Шевченко — перший секретар обкому ЛКСМУ, В. Г. Білард — перший секретар Ульянівського райкому Компартії України.

Із заключним словом у першому питанні виступив тов. М. Г. Самілик.

В обговореному питанні прийнято постанову.

З інформацією по другому питанню порядку денного виступив секретар обкому Компартії України тов. В. М. Щербина.

В обговоренні виступили

тт. А. І. Кондратенко — перший секретар Онуфріївського райкому Компартії України, О. Г. Тарасенко — голова виконкому Бобринецької районної Ради народних депутатів, А. М. Кривенко — голова колгоспу «Маяк» Знам'янського району, С. С. Ліновиченко — перший секретар Ленінського райкому Компартії України міста Кіровограда, О. М. Радченко — доярка колгоспу імені Свердлова Добровеличківського району.

Пленум обкому партії схвалив соціалістичні зобов'язання трудящих сільського господарства області по заготівлі півторарічного запасу грубих і соковитих кормів для громадського тваринництва в 1984 році.

В роботі пленуму взяв участь і виступив кандидат у члени ЦК Компартії України, завідувачий відділом сільськогосподарського машинобудування ЦК Компартії України тов. Ю. О. Бондар.

В обкомі ЛКСМУ України

Відбулося чергове засідання бюро обкому комсомолу, на якому було заслухано питання «Про удосконалення стилю роботи і забезпечення контролю виконання прийнятих рішень Голованівським райкомом комсомолу».

Бюро обкому відзначило, що Голованівський райком ЛКСМУ проводить певну роботу по вдосконаленню стилю роботи і забезпеченню контролю виконання прийнятих рішень. Разом з тим діяльність райкому із згаданих питань ще не в повній мірі відповідає зростаючим вимогам і тим завданням, які ставляться у Постанові ЦК КПРС «Про подальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді». Райкому комсомолу потрібно насамперед цілеспрямованіше планувати свою роботу, підвищити персональну відповідальність секретарів районного комітету, заввідділами, секретарів комсомольських організацій за організацію контролю і перевірки виконання власних рішень.

Бюро обкому комсомолу зобов'язало райком підвищити вимоги до кадрів, їх організаторську роль у виконанні поставлених завдань. Поліпшити виконавську дисципліну. Треба взяти в практику роботи звіти комсомольських кадрів і активу на пленумах, бюро райкому по виконанню прийнятих рішень.

Райкому комсомолу слід постійно дбати про підвищення керівництва первинними комсомольськими організаціями, сприяти розвитку у них творчої обстановки, конкретності роботи. Не допускати в цьому формалізму. Працівникам районного комітету комсомолу потрібно більше бути на місцях і надавати практичну допомогу в роботі первинних комсомольських організацій по виконанню власних рішень і вистоятих комсомольських організацій.

Бюро обкому ЛКСМУ зобов'язало райком, комітети комсомолу у своїй діяльності постійно враховувати всі критичні зауваження і пропозиції, висловлені на конференції, пленумах, комсомольських зборах. Встановити конкретні строки і відповідальних за їх виконання.

Бюро обкому підкреслило, що конкретною програмою дій для міських, райкомів і комсомольських організацій області повинна стати Постанова ЦК КПРС «Про подальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді».

У цю жниву пору агітпоїзд Устинівського районного будинку культури побував уже в більшості господарств. Його учасники виступали на польових станах і в літніх таборах тваринників. У складі агітпоїзда беруть участь також працівники райпобуткомбінату та торгівлі.

На знімку: учасники агітпоїзда виступають на тракторній бригаді колгоспу імені Леніна.

Фото М. САВЕНКА.

ПРАВОФЛАНГОВІ ХЛІБНІ НИВИ

Серед молодих комбайнерів, що працюють на

СК-6

Михайло ШТЕЦЬКО з птахфабрики «Сагайдацька» Устинівського району — намолотив 7190 центнерів зерна. Володимир ШТЕЦЬКО з птахфабрики «Сагайдацька» Устинівського району — намолотив 6045 центнерів зерна.

НА СК-5

Володимир ПОЛИСЬКО з колгоспу імені Щорса Долинського району — намолотив 6404 центнери зерна.

Михайло КРУЛЬ із птахфабрики «Сагайдацька» Устинівського району — намолотив 5212 центнерів зерна.

Серед молодих жаткарів

Володимир ДІНУЛ із колгоспу імені Шевченка Добровеличківського району — поклав зернової валки на площі 470 гектарів.

Серед молодих водіїв

Петро ФИДИМОНОВ із Бобринецької райсільгосптехніки — на «КамАЗі» виробив 23826 тонно-кілометрів.

РАЙКОМ КОМСОМОЛУ І ЖНИВА

До комбайна... телефоном

Ще до початку жнив у райкомі комсомолу робили розрахунки. Молоді хлібороби разом із старшокласниками, які прийшли їм на підмогу, в жниву пору мають упоратись із збиранням хліба на семи тисячах гектарів. У колгоспах «Дружба», «Росія» та імені Дзержинського створили комсомольсько-молодіжні збиральні загони. За попередніми підрахунками комсомольців та молоді намічалось зібрати більше 184 тисяч центнерів хліба. Створили комсомольський штаб «Жнива-84», який очолює перший секретар райкому комсомолу Василь Брайко.

І ось уже жнива в розпалі. Члени штабу настроєні оптимістично:

— Хоч дощова погода і перешкоджає жниварям, але механізатори маневрують технікою, — говорить В. Брайко. — Головне — кінцевий результат.

І називає лідерів жнив. Серед них — Микола і Василь Вакулени з колгоспу «Дружба». За чотири дні жнивування брати-механізатори своїм СК-6 намолотили 2238 центнерів зерна. Високі

показники в членів сімейного екіпажу — Олександра Андрійовича Купчинського та його сина Юрія...

Але як же конкретно діє районний жнивний штаб? За словами В. Брайка, другий секретар райкому Н. Чижма відповідає за ідеологічне забезпечення молодих жнивників. Член штабу кореспондент-організатор районного радіомовлення Василь Білошанка має повідомляти на сторінках райгазети про хід соціалістичного змагання учасників збиральної кампанії. А інструктору райкому Василю Нечаяю (він замінив члена штабу, що пішов у відпустку) доручено збирати двічі на тиждень інформацію з колгоспів.

А яке ж завдання в комсомольських секретарів Любові Русецької та Валентини Горобець, котрі теж є членами штабу? В. Брайко охарактеризував його так:

— Ці члени районного штабу мають дбати про справу в своїх колгоспах. А що, інші секретарі про це не повинні дбати? Немає в штабі відповідального за технічне за-

безпечення збиральних екіпажів, аби в потрібний момент допоміг розв'язати проблему доставки до агрегатів запасних частин. На думку членів штабу такої необхідності не було. Бо старший інженер відділу постачання райсільгосптехніки Олександр Ковтун — член бюро райкому комсомолу, і з ним є домовленість — ні в чому не обмежувати молодих механізаторів.

Які моральні чи матеріальні стимули визначені для передовиків соціалістичного змагання на жнивній ниві?

— Ждемо, поки хтось намолотить дві, три, п'ять тисяч центнерів зерна, — відповідає перший секретар райкому. — І тоді вручимо лідеру наш вимпел. А на місцях грамоти комітетів комсомолу вручать наші активісти.

Дивний орієнтир. Щоб подолати двотисячний рубіж, братам Вакуленкам треба було працювати чотири дні (до їх робочого часу доплюсували години інших днів, коли доводилось починати роботу із запізненням — перешкоджав дощ). Але вимпела райкому вони так і не отримали вчасно. Зате

червоний прапорець майорить на комбайні Миколи Симоненка (з цього ж колгоспу). Його вручив молодому механізатору секретар комсомольської організації Юрій Сливка. Симоненко працює на СК-5, і в колгоспі вважають, що темпи обмолоту в Симоненка були вищі, ніж у Вакулєнків.

А чи знають члени штабу, як конкретно йдуть справи в збиральних загонах, ланках? Хто з них за час жнив побував у колгоспах? Виявляється, лише Василь Білошанка та Василь Нечай. Перший узяв матеріал для райгазети, а другий поспішав у колгосп «Дружба» слідом за журналістами з обласного радіо, які готували передачу про Миколу Симоненка. Яка ж конкретна віддача від його відвідин? Про те, що він до кінця не з'ясував, як працює комсомольсько-молодіжний збиральний загін цього господарства, свідчить хоча б такий факт. У райкомі вважають, що секретар комітету комсомолу колгоспу Юрій Сливка як і минулі роки, працює на комбайні, а всю комсомольську роботу виконують за ньо-

го інші члени комітету. Такі намітки були. Одні керівники колгоспу вирішили по-своєму: краще буде, коли секретар сам матиме можливість щодня бути біля збиральних агрегатів, на токах, у герарії...

Де і коли побували серед жнивників молоді лектори, пропагандисти, культурміці, в райкомі комсомолу теж поки що не знають, хоч агітбригада РБК виїжджає в село райкому за графіком. Була б користь від того, якби штаб організував кілька рейдів, перевірявши, як доставляється зерно від комбайнів на токи і хлібоприймальний пункт, як налагоджено побутове обслуговування учасників жнив. Кажуть, такі заходи заплановані. Але поки що лише на папері...

А молодим механізаторам скрутно. І віриться, серед них немає байдужих. Йде дощ, а вони чекають біля агрегатів. Трохи просохнуть валки, і в гони. З ними такі, як Юрій Сливка, комсомольський секретар із колгоспу «Дружба» — вручить вимпел, розкаже про передовиків жнив з інших господарств району, випустить «блискавку». Там би й райкомівцям...

М. ШЕВЧУК, спецкор «Молодого комуністичного» Олександрівський район.

СЕЛО І МОЛОДЬ

Майбутнє нашого села... Про нього турбуватися треба повсякденно. Все тут важливо: і нова сільськогосподарська техніка, і створення необхідних побутових і культурних умов. Та насамперед майбутнє села залежить від того, як міцно серцем прикипить до рідної землі молоде покоління хліборобів, механізаторів, тваринників.

Щороку частина випускників Злинської середньої школи № 1, де директором О. А. Шевченко, вливається у трудовий колектив рідного колгоспу «Первое мая». По тому, як керівники господарства зустрічають випускників школи, можна з упевненістю говорити про їхнє вміння по-господарськи думати про майбутнє.

Крім цього, існують хороші умови для відпочинку. У будинках тваринників чисто, у червоних кутках — телевізори, пересувні бібліотеки, газети, журнали. До послуг тваринників — медичний профілакторій, магазин, безплатні сніданки та обіди.

Доводиться інколи чути: «Колісь думалось, що наладимо побут у селі, і перестане молодь виїждати до міста». Життя налагодилось, а молодь не залишається. Справді, матеріальне забезпечення для молоді сільської людини — це ще не все. «У роботі з молоддю, — говорить голова профкому колгоспу П. О. Горбунов, — ми повинні враховувати і зростаючі духовні потреби. Молоді людині

Точка відліку

Багато в житті доріг. І серед них одна твоя: та, що введе тебе в люди. Для дівчат-випускниць Бобринецької десятирічки Людмили Рожко, Марії Шпаковської і Єлизавети Терехіної ця стежина вже вибрана. За комсомольськими путівками вони поїхали працювати в колгосп імені Будьонного. Дівчата стали першими посланцями комсомолу району, які на недавньому зльоті десятикласників виявили бажання стати доярками. Професію вибрали серйозно. І не так-то просто одразу після шкільної парти утвердити себе в досить складній справі, перебороти труднощі, витримати важливий іспит на трудову зрілість. Правда, в міжшкільному навчально-виробничому комбінаті дівчата засвоїли основи майбутньої роботи.

У колгоспі імені Будьонного до зустрічі молодого поповнення теж підготувались заздалегідь. Ще до їх приїзду були визначені з числа передових трудівниць наставниці, ті, хто мав відкрити перед дівчатками прекрасний світ праці, передати їм професійні секрети, досвід, цінні навчальні матеріали протягом багатьох років. Ними стали одні з кращих доярок господарства Л. В. Олексієнко, Є. П. Петрик, Л. А. Деркач. І місце роботи комсомолкам виділили хороше. Адже такий рівень механізації праці, як на першій молочнотоварній зустрінеш далеко не на кожній фермі господарств району. Тож дівчата одразу стали наполегливо оволодівати технікою машинного доїння корів. А шосте липня стало справжнім великим святом для дівчат і їх наставниць. Цього дня після випробувального строку молодих доярок прийняли до колгоспної сім'ї.

Щірі напутні слова сказали дівчатам голова правління колгоспу В. Г. Пляц, секретар партійної організації В. І. Могильда, головний зоотехнік господарства В. П. Рак, керуючий відділком В. І. Шпак, доярка-наставниця Л. А. Деркач.

Т. МОГИЛЬДА.
с. Федівка,
Бобринецький район.

ЛІТО ПІОНЕРСЬКЕ

...І БУДУВАТИ ЙОГО МОЛОДИМ

Як зробити, щоб процес адаптації молодого трудівника пройшов якнайшвидше, щоб прихід юного механізатора або тваринника у трудовий колектив став радісною подією для всіх і водночас запам'ятовувався новачку на все життя? Мають, сьогодні не знайти такого господарства, у якому б серйозно не задумувалися над цією проблемою, не шукали б шляхів її вирішення.

Питаннями професійної адаптації профспілковий комітет та комітет комсомолу колгоспу «Первое мая» займаються предметно. Нагромаджено чималий досвід. Тут налагоджено чіткий контроль за організацією праці молоді, підвищенням її кваліфікації, за життєво-побутовим і культурним обслуговуванням, дотриманням правил і норм охорони праці.

Молодим — сучасну техніку, передову технологію праці на полях і фермах господарства — один з основних розділів плану комплексних заходів по закріпленню молоді на селі. У перші місяці роботи молодим трудівникам знижується норма виробітку на двадцять процентів. Встановлюється також гарантований середньомісячний заробіток. Юнакам, що повертаються з лав Радянської Армії, надається грошова допомога у розмірі ста карбованців і видається центнер пшениці.

потрібен час і для культурного відпочинку, і для освіти. У колгоспі є свій клуб, працюють гуртки художньої самодіяльності, духовий оркестр. Молоді трудівники часто здійснюють туристські подорожі по рідній країні і за кордон. Враховуючи запити молодих трудівників і механізаторів, колгосп наставляє їх на навчання у технікуми і вузи. Вони стають колгоспними стипендіатами. Повернувшись після навчання і трудяться у рідному колгоспі інженер по експлуатації машинно-тракторного парку О. Л. Першиков, головний агроном В. І. Волобуєв, бригадир тракторної бригади І. С. Школярів та багато інших.

Особливу увагу профспілковий комітет та комітет комсомолу господарства приділяють навчанню заочників, контролюють надання встановлених для них пільг. Така турбота активу позитивно впливає на кадрову політику. Адже ця частина молодих трудівників села, що без відриву від виробництва підвищує свій фаховий рівень у сільськогосподарських вузах і технікумах, стає хорошим резервом кадрів середньої і керівної ланок.

О. ВАСИЛЬЄВ,
секретар Маловисківського райкому профспілки працівників сільськогосподарства.

Акуратно перетягнуту через плече зелену стрічку з написом «Піонерський патруль» можна бачити на багатьох хлопчиків і дівчатках, які протягом літа слідувати за станом зелених насаджень Приморського мікрорайону молодого наддніпрянського міста енергетиків і металургів.

Добровільно охороняють квітники, дерева, газони від пошкоджень вихованці відділу по роботі з дітьми і підлітками Світловодського палацу культури імені В. І. Леніна. Діти не лише проводять рейди, під час яких зупи-

няють дії порушників громадського порядку, а й вручають їм спеціальні віддруковані пам'ятки по охороні «зеленого друга».

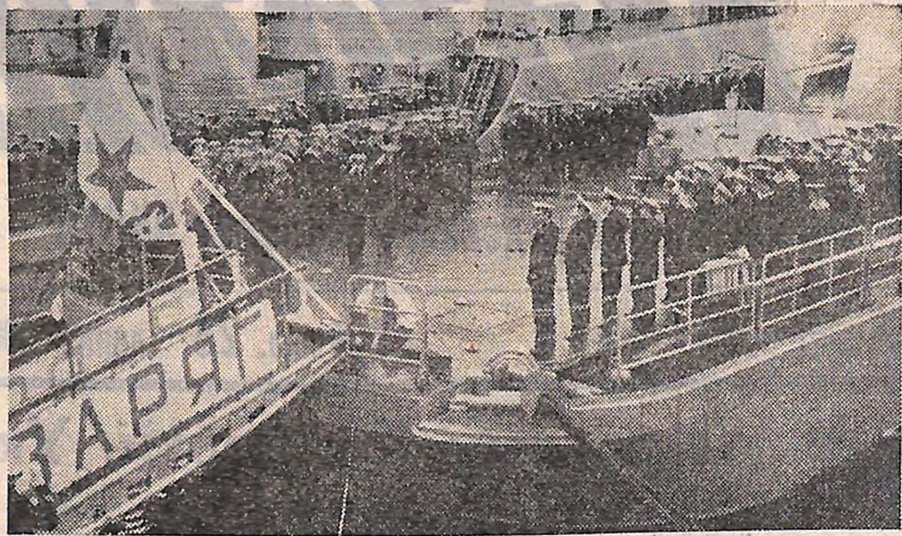
«Піонер любить природу, він — захисник зелених насаджень, птахів і тварин», — таким є основний девіз «Пам'ятки», що закликає до збереження навколишнього середовища. Серед активістів «зеленого патруля» — Леся Коломієць, Сергій Шемель, Олена Сокуренок, Слава Васильєв, Олена Лофицька, Віктор Мусієнко та інші.

Під час рейду юні за-

хисники природи, члени фотогуртка Віталій Соболю і Олександр Гура, проводять фотозйомки фактів порушень. Члени піонерського патруля, серед яких Наталка Мошинець, Олексій Гуцул та інші, проводять у шкільних таборах та на майданчиках домоуправління і в кварталах житлово-експлуатаційних контор профілактичну роботу по збереженню зелених насаджень.

На знімку: юні дозорці під час чергового рейду.

І. КАРАНТ.
м. Світловодськ.

Червонопрапорний Тихоокеанський флот. Моряки-тихоокеанці, що глибоко усвідомлюють свою відповідальність за безпеку Вітчизни, прагнуть на кожному занятті діяти так, щоб бути у постійній боєготовності.

У ході напружених навчань, ракетних пусків і бойових стрільб, інтенсивних польотів і далених океанських походів народжуються справжні майстри, загартовані ідейно і фізично, такі, що вміють долати всі труднощі флотського життя. Весь особливий склад Тихоокеанського флоту готується гідно зустріти 40-річчя Перемоги радянського народу у Великій Вітчизняній війні. Військові моряки з честолюбством продовжують традиції ветеранів, тих, хто у грізні роки відстояв честь і незалежність Вітчизни.

На знімку: підйом прапора на відмінному кораблі Тихоокеанського флоту, гвардійському ракетному крейсері «Варяг».

Фото С. КОЗЛОВА.
Фотохроніка ТАРС.

Десант — на Голанд

Давня мрія Леоніда Литвинова нарешті збулася — став моряком Балтійського флоту. Служив на катері «Морський мисливець». Молоді балтійці тягнулися до знань, захоплювалися технікою, пильно охороняли радянський кордон.

Того чудового літнього дня наш катер був у дозорі біля острова Езель, — згадає Леонід Дмитрович. — Тут ми і дізналися про жахливу війну.

Кожен день був до краю напружений. В небі наростав гул фашистських літаків, гриміли постріли ворожих гармат.

Щоб затримати хоч на кілька днів натиск фашистів, наземним військам потрібна була допомога. Незабаром вона прийшла. Балтійці у першій нерівній сутичці стали тиснути ворога. Хоробро бився з гітлерівцями і наш земляк кіровоградець Леонід Литвинов. Він був на вістрі контратак і своїм при-

ладом запаливав моряків. Балтійці затримали ворога на підступах до Талліна.

Велику кількість моряків Червонопрапорного Балтійського флоту було представлено до урядових нагород. На грудях у Литвинова засяяв орден Червоного Прапора.

Не встигли балтійці повернутись на свій катер, як дізналися про нове бойове завдання. Воно було важливим. Виникла необхідність провести висадку десанта на острів Голанд.

Перед командиром стояв комсомолець Литвинов, запам'ятовуючи кожне слово бойового наказу. Все зводилось до того, щоб непомітно підійти до берега в пункт призначення.

Як краще добратись до того пункту, Литвинов знав. В нічній тиші наблизились до берега. Ворог не чекав, що саме в цьому місці моряки несподівано зможуть нав'язати йому бій. А він був ра-

товим, переможним. І комсомолец Литвинов за винахідливість і успішне виконання наказу одержав другу урядову нагороду — орден Червоної Зірки...

Після війни фронтовик повернувся в Кіровоград. Спочатку був продавцем, потім очолив колектив промтоварного магазину № 92. Його праця високо оцінена — Л. Д. Литвинов нагороджений орденом Леніна та Трудового Червоного Прапора. За 35 років роботи в сфері торгівлі Леонід Дмитрович виховав десятки висококваліфікованих працівників прилавка.

— Це для мене найбільша втіха, що є кому замінити нас, ветеранів, — говорить колишній моряк-балтійець. — Нашим синам і внукам ми передали свій трудовий і бойовий гарт. І на них надіємось...

О. БУР'ЯНСЬКИЙ,
член обласної ради ветеранів комсомолу.

У НАШИХ БАШКИРСЬКИХ ДРУЗІВ

У БРИГАДІ ЛИШЕ УДАРНИКИ

Відмінною бригадою називають у колективі Уфимського спецавтогосподарства по прибиранню міста бригаду ремонтників Р. Ш. Ісмагілова.

Дружно трудяться бригадир і його колеги — електрики Сергій Петухов, Геннадій Кривенков, Володимир Масанов, Олександр Климов. Іхне комсомольське зав'язання Рауль Ісмагілов вважає однією із складових успіхів. Бригада займається технічними оглядами машин перед виходом їх на лінію, терміновим ремонтом електрообладнання на випадок непередбаченої поломки.

Всі члени бригади за

підсумками минулого року удостоєні звання «Ударник комуністичної праці». Нині вони борються за присвоєння їхньому колективі звання «Бригада комуністичної праці».

В. ЄФРЕМОВ.

СТУДЕНТИ СТАЛИ «СВОЇМИ»

Вже стало традицією, що влітку на допомогу будівельникам і монтажникам тресту № 21 і його субпідрядних організацій приходять бійці студентських будівельних загонів республіки.

Торік, наприклад, перевиконавши договірні зобов'язання, бійці СВЗ освоїли 387 тисяч карбован-

ців. Добре зарекомендували себе хлопці та дівчата із загонів «Моноліт» Уфимського авіаційного інституту, «Горизонт» Бірського педінституту, «Романтик» і «Будівельник» Уфимського будівельного технікуму.

Нині більше 120 студентів з уфимських будівельного й автотранспортного технікумів, з Бірського педінституту та Башкирського державного університету виконують бетонувальні й опоряджувальні роботи на республіканській ударній комсомольській будові — комплексі дифенілопропану в об'єднанні «Хіміпром», в повному дитячому садку тресту № 21 та на інших об'єктах. На ряді об'єктів бійці СВЗ працюють за бригадним підрядом.

А. АТЛАСОВА.
(За матеріалами башкирської республіканської молодіжної газети «Ленінець»).

ПІСЛЯ ВИСТУПУ «МК»

«Резерв — новаторство»

На критичний виступ газети під таким заголовком, вміщений у газеті від 24 квітня ц. р., надіслав відповідь секретар комітету

комсомолу Олександрійського заводу підйомно-транспортного обладнання В. Петренко. Він повідомив, що проведено засідання комітету комсомолу з порядком денним «Про роботу комітету комсомолу по залученню комсомольців і неспілкової молоді до участі у науково-технічній творчості».

Старший інженер по раціоналізації і винахідництву провів додаткове заняття у школах комсомольської політосвіти. На 1985 рік буде створено школу молодого раціоналізатора.

Узагальнено досвід кращих молодих раціоналізаторів підприємства Володимир Нещимного та Олексія Гнутова.

Віталій ПІВКОПА до служби в Радянській Армії працював регулювальником на Кіровоградському заводі радіовиробів. Тепер він кандидат у члени КПРС, прикордонник, служить на заставі, що носить ім'я нашого земляка Олександра Терлецького.
Віталій — відмінник бойової та політичної підготовки, секретар комсомольської організації застави.
Фото А. БУДУЛАТЬЄВА.

НА СТУДЕНТСЬКИХ МЕРИДІАНАХ

Екзамен складає...

Комп'ютер

У Харківському інституті радіоелектроніки за дверима з табличкою «Студентський НДІ» в цей день екзамен складає... комп'ютер. Машина виконувала математичні дії, працювала як інформаційно-довідкова система і розмовляла з викладачами найчистішою російською мовою. Врешті-решт причепливі екзаменатори і машини і її творцям — студентам цього вузу — поставили «відмінно». Коли комп'ютеру повідомили оцінку, він після хвилинної паузи зауважив: «Тепер мені слід одержувати підвищену стипендію...»

Кілька років тому вихованці різних курсів нашого інституту, об'єдналися у студентський НДІ, щоб займатись однією з найважливіших проблем штучного інтелекту — проблемою мовного спілкування людини і ЕОМ, — розповідає науковий керівник робіт кандидат технічних наук В. А. Ловницький. — Практично відповісти на запитання — як, в якій послідовності і чого вивити комп'ютер — виявилось справою нелегкою. І тоді ми вирішили не мудруючи, як кажуть, лукаво, навчати комп'ютер так, як навчають дитину. Тобто застосувати біонічний підхід. У нашому студентському НДІ крім відділів семантики, синтаксису, з'явилися відділи інженерної поезики і навіть емоцій. Молоді дослідники сподівались, що багатий досвід педагогів, закономірності процесу розвитку дітей, виявлені психологами, підкажуть, як будувати програму навчання комп'ютера.

Використали дані науки, що вивчають механізми мислення людини, — нейролінгвістики, психології, патопсихології. Отже, ґрунтуючись на сучасній лінгвістичній теорії, майбутні спеціалісти почали «виховання» машини, навчання її першим поняттям, які складають повсякденний словник людини. Займатись було дуже цікаво. Майже весь вільний час проводили студенти біля своєї «Диалогової природничо-мовної системи, яка працює на базі «ЕС-1050» — так офіційно називалось їх дітище. Раділи з несподіваною схожістю комп'ютера і дитини. Як відомо, діти починають розмовляти тільки тоді, коли в їх пам'яті нагромаджується не менш як сто слів. Приблизно так було і у електронного співрозмовника! І вже зовсім зворушливим здалось, що для опрацювання системи понять немає текстів кращих, ніж казки. Машина їх сприймала чудово. Але часто каменем спотикання були речі, що їх співрозмовник — людина звичайно навіть не помічає.

Що ж вінні являє собою електронний співрозмовник? Він сприймає звичайний друкований текст російською і англійською мовами, зберігає в своїй пам'яті кілька десятків тисяч понять. Причому, комп'ютер відповідає на запитання, відповіді на які в остаточному вигляді не містяться в його пам'яті. Він сам може знайти потрібне поняття, узагальнити, зробити висновки. Правда, відповідає не відразу, а після паузи від півхвилини до п'яти хвилин — запитання.

Про результати роботи харків'яни не раз доповідали на конференціях з проблем штучного інтелекту, вони публікувались у наукових виданнях, а автори двічі нагороджувались медалями на всесоюзних конкурсах студентських робіт.

В. ГАТАШ,
кор. ПАТАУ.

ПОДІЇ.
ФАКТИ.
КОМЕНТАР

ГЕК ФІНН У НАРУЧНИКАХ

Якщо перефразувати відомий афоризм таким чином: «Скажи мені, хто твій ворог, і стане ясно, хто ти», то дуже чітко виявляється суть так званих «нових правих», що різко активізували свою діяльність за роки правління «команди Рейгана» у США. Їх представниця президент організації «За сімейний форум» у штаті Техас Лотті Біт Хіппс випустила брошуру, уже з обкладинки якої звертається до американців: «Чи не душить вашу дитину гуманізм?»

Однорідці Лотті Біт Хіппс зустріли криками схвалення її «застереження»: «Гуманізм розповзається дедалі ширше. Його руйнівна дія загрожує всій нації, сім'ї, індивідууму». Якійсь Р. Фолуелі із Канзас-Сіті (штат Міссурі) з жахом вигукуює: «Шкільні і вузівські підручники пахнуть проградянською пропагандою, отруюючи наших дітей». У той же час Тімоті Лахей, один із фігурерів неоконсерваторів, закликає до дії: «Ми маємо викинути гуманістів із усіх громадських і державних установ».

А поки вони відкрили справжній похід проти літератури, проти книг, що несуть світлі ідеали. Очевидно, «нових правих» надихнув сам президент США Р. Рейган, який у маккартистські часи до-

клав немало зусиль для «чистки» профспілок і Голлівуду від «антиамериканських» елементів. Американські журналісти, намагаючись проникнути у духовний світ нинішнього хазяїна Білого дому, не раз питали, що він читає. Раз Р. Рейган відповів, що найбільше йому подобається книга британського генерала у відставці Хеккетта «Гретья світова війна» (істеричний заклик до «доозброєння» НАТО проти СРСР). Іншого разу сказав: «Я люблю читати «Ветхий завіт», потім Клода Пеплера (престарілого воєнничого реакціонера, американського конгресмена). Неоконсерватори накиннулися на шкільні та інші бібліотеки в багатьох штатах країни, підводячи під заборону і буквально викидаючи з відти твори, котрі є гордістю світової культури. Як «морально непридатні» вилучаються твори Шекспіра, Марка Твена, Теодора Драйзера, Джеймса Болдуїна, Ф. Скотта Фіджераляда, всевітньо відомий, перекладений 30 мовами світу «Щоденник Анни Франк», що розповідає про жахи фашизму. «Політично шкідливими» оголошені твори Хемінгуея, приміром, роман «Прошай, зброб!» Стейнбека («Гроно гніву») Вошнгерта («Бойня № 5»), Селінджера, Фолкнера. Особли-

ве оскраження «нових правих» викликали такі книги, як «365 днів» Р. Глессера, що викриває агресію США проти в'єтнамського народу; «На цих страшних берегах» П. Томаса, де йдеться про трагічну долю «кольорових», книги Ф. Ейджі, що викривають бандитську суть ЦРУ.

Якщо 1980 року, до зміни влади в Білому домі, моралізуючі чорносотенці підвели під заборону близько 300 «непідходящих» для них творів літе-

ратури, то за час правління «рейганівської команди» кількість заборонених назв збільшилася до 1000.

Нині у США горять не тільки страшні шестиметрові хрести ку-клукс-клану; в ряді штатів уже палають багаття, на яких — як це було вже в гітлерівській Німеччині — спалюють «антиамериканську» художню і суспільно-політичну літературу і «заборонені» книги багатьох американських письменників.

Чого ж добиваються ці новоявлені інквізитори, які іменують себе «християнськими патріотами» Америки? Ім необхідні мільйони інтелектуально-роботизованих людей, які безвідмовно і бездумно будуть стріляти у своїх же співгромадян, що борються за демократичні права, за хліб, за працю. Ім потрібні духовно вбогі виконавці чорних задумів реакції для жорстокого придушення національно-визвольних рухів, що відкидають американський диктат.

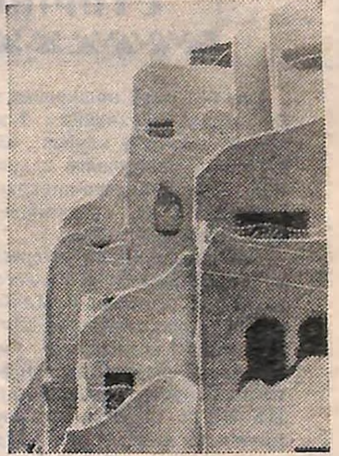
Але є й інша Америка, яка веде боротьбу проти мракобісся. У США стають традицією «тижні заборонених книг», організовані деякими об'єднаннями книгарень і бібліотек, а також спільною американських публіцистів і Пен-центром США.

Т. ЕМЕЛЬЯНОВ.
[АПН].

КАЛЕЙДОСКОП

Дорогу жінці...
на біржу праці

Число безробітних жінок у Великобританії зростає швидше, ніж безробітних чоловіків. Це констатувала лондонська «Таймс». Серед 3,2 мільйона офіційно зареєстрованих безробітних 900 тисяч — жінки. З 1978 року число чоловіків-безробітних подвоїлось, а жінок — потроїлось.
(«Новое время» № 20, 1984 р.)

Химери архітектури. (Фрагмент житлового будинку в Женеві).
Фото Кейстон-ТАРС.

Чудо, якого не було

Англійський лікар Я. Леврик супроводжував до Рима групу паломників, своїх земляків, що страждали паралічем. Вони сподівались на зцілення. Коли хворі знаходились у Ватікані, чекаючи папського благословіння, Я. Леврик, притомившись, сів спочити в одне з вільних крісел для інвалідів. Одна з монашок поклонила це крісло назустріч римському папі, який щойно вийшов, щоб той благословив немічного. Я. Леврик настільки розгубився, що встав з крісла зразу ж після благословіння. Оточуючі обміли: чудо! Лікаря довелось докласти немало зусиль, щоб переконати присутніх, що в нього не було паралічу і ніякого чуда не сталося.
(«Новое время» № 22, 1984 р.)

Солом'яний капелюшок...
Фото АФП-ТАРС.

Населення
Землі «старіє»

Нью-Йорк, 27 липня. (Нор. ТАРС). Населення нашої планети повільно, але неухильно «старіє». За даними, зібраними експертами ООН, цей процес, при якому частка молодого населення скорочується, а літнього віку — зростає, характерний для всіх регіонів світу, за винятком Африки. Основні причини — збільшення тривалості життя і зниження народжуваності в більшості країн. Африка щодо цього в особливому становищі: там зберігається високий рівень народжуваності, і в той же час за середньою тривалістю життя вона займає останнє місце серед усіх континентів.

Передбачається, що в наступні десятиріччя процес старіння населення прохідиме досить швидко. В цьому році особи віком 60 років і старші становлять у розвинутих країнах 16 проц. усього населення, а в країнах, що розвиваються, — менш як 7 процентів. У 2025 році, тобто через 40 років, ці показники становитимуть відповідно 23 і 14 процентів.

Демографи ООН вважають, що в зв'язку з загальним «старінням» населення потрібні додаткові заходи в галузі охорони здоров'я і соціального забезпечення. Ці проблеми серед інших обговорюватимуться на всевітній конференції по народонаселенню, яка відкриється 6 серпня в Мехіко.

Для конференції підготовлено й інші демографічні дані, які свідчать про те, що в цілому у світі співвідношення за чисельністю між чоловіками і жінками повільно змінюється на користь жінок, які, як правило, живуть довше. За даними на 1984 рік у розвинутих країнах на кожні 100 жінок припадає 94 чоловіки, а в країнах, що розвиваються, 103. Спеціалісти поки що не з'ясували точних причин такої відмінності.

В. ВАСИЛЕЦЬ.

Мілітаристський курс адміністрації США несе народів країни безробіттю, репресії, злидні.
Фото ТАРС.

Суботній ТРУДОВИЙ

СТОРІНКА ВИХІДНОГО ДНЯ

Все більшого поширення набувають в області любительські об'єднання і клуби за інтересами. Так званих клубів у клубах на сьогодні 250, з них 114 суспільно-політичного напрямку; 31 виробничо-технічний; 10 природничо-наукових; 35 художньо-мистецтвознавчих; 13 колекційно-збиральницьких; 47 фізкультурно-спортивних.

Робота клубів за інтересами є справою не тільки культурців, а й комсомольських та інших громадських організацій. Клуби — це одна з перспективних форм створення для молодих робітників, колгоспників і спеціалістів умов для високопродуктивної праці, підвищення професійної майстерності та повноцінного відпочинку, про що йдеться у постанові ЦК КПРС «Про дальше поліпшення партійного керівництва комсомолом і підвищення його ролі в комуністичному вихованні молоді».

Йомій усім телепередачі «Що? Де? Коли?» Стіл розграфлено на сектори, звучать запитання, є музичні паузи. Клуб має свій девіз: «Якщо я знаю, що знаю мало, я добуваю того, щоб знати більше». Членом клубу може стати кожен.

ДОСВІД КРАЩИХ клубних об'єднань, безумовно, заслуговує вивчення та розповсюдження. Однак у цій справі є проблеми, які вимагають пошуків та відповідних рішень.

Одну з них можна сьо-

Клуб у клубі? Так!

БАГАТОРІЧНИЙ досвід роботи мають клуби за інтересами Новомиргородського, Ульяновського, Новоукраїнського, Маловисківського, Кіровоградського, Вільшанського районів.

Клуб «Пошук» Підлісненського СБК Олександрівського району створено чотири роки тому. Він розшукує учасників Великої Вітчизняної війни, які визволяли село. Учасники клубу листуються з визволителями с. Підлісного та рідними полеглих, оформили альбом «Іх імена безсмертні». На своїх засіданнях вони зустрічалися з учасниками Великої Вітчизняної війни М. І. Бабкіним та І. К. Візеренком, звільненими в запас воїнами Ю. А. Пісним і В. С. Яковенком, які залишилися працювати у рідному колгоспі. Члени «Пошуку» брали участь у проведенні уроку мужності «Нескорені орляга» (про піонерів-героїв села), тематичного вечора «Солдати Вітчизни».

На базі Новоградівського міжшкільного виробничого комбінату створено профорієнтаційний клуб «Орієнтир», членами якого є учні 9—10 класів району. Тут разом з професійно-технічним училищем провели місячник із профорієнтації. У селах району відбулися зустрічі з учнями СПТУ № 6. Членами «Орієнтиру» підготовлено й

проведено зустріч із переможцями соцзмагання району «Обирай професію, старшокласнику!» та тематичний вечір «Одвічно слався, труд людини!»

Успішно діє клуб любителів природи при Лозуватському СБК Маловисківського району, активними учасниками якого є старшокласники місцевої школи та колгоспна молодь. Його мета — прищепити молодим любов до рідної землі, до природи, поповнити їх знання з природознавства, назичити зберігати природні багатства. Керує клубом рада, до її складу входять учитель біології місцевої школи В. Ф. Терещенко, агроном колгоспу С. М. Михайлюк, старшокласники П. Калашник та В. Гриценко. У клубі практикують лекції, різноманітні екскурсії, практичні заняття по озелененню території села, зустрічі з працівниками місцевого лісгоспу, перегляди кінофільмів, бібліографічні огляди літератури з питань охорони природи та навколишнього середовища. Зокрема, члени цього клубу організували заготовку лікарських рослин. Готуються провести виставку квітів та огляд-конкурс на краще озеленення сільського двору.

Юнаки й дівчата з радгоспу імені Свердлова Бобринецького району два роки тому створили свій клуб ерудитів. Все тут як у зна-

годні поставити на перше місце — це керівництво клубними об'єднаннями. Основний тягар піклування про організацію роботи клубів за інтересами лягає на культосвітні працівників. Але не можна забувати, що клуби за інтересами — не єдина ділянка їхньої роботи. В зв'язку з цим культосвітні заклади й комсомольські комітети повинні шукати й готувати ентузіастів — керівників громадських клубів. Вони можуть і повинні стати безпосередніми, неофіційними лідерами або наставниками молодіжних об'єднань.

Хоч загалом по області кількість клубів за інтересами зростає, в закладах культури Добровеличківського, Устинівського, Голованівського, Долинського і Петрівського районів налічується відповідно всього по 1, 2, 3, 5 клубів за інтересами. Відчутна також диспропорція в розвитку клубних об'єднань. Художньо-мистецтвознавчих та фізкультурно-спортивних клубів значно більше, ніж природничо-наукових та виробничо-технічних. Не всі клуби мають статuti, пісню-гімн, девіз, емблему. Огож ентузіастам цікавого й змістовного відпочинку є робота!

Л. СМОЛЯК, заступник директора обласного науково-методичного центру народної творчості.

НА МАНЕЖІ

Серед численних самодіяльних художників колективів Палацу культури шахти «Світлопільська» цей колектив вирізняється перш за все своєю молодістю. Молода керівниця, молоді його учасники (є серед них зовсім юні); всього два з половиною роки минуло від дня утворення колективу. Мабуть, неспроста і назву для свого об'єднання хлопці та дівчата обрали відповідну: «Цирк молодих».

Мобільність — ось чим відзначається, за словами художнього керівника Палацу культури М. Ф. Обрязанова, самодіяльний цирк. Втім, простота декораций і реквізиту, які й забезпечують оту мобільність, зовсім не свідчать про спрощеність програми. Складних номерів учасники цирку поставили чимало. Еквілібристи, акробати, повітряні гімнасти Л. Мельниченко, В. Жуковська, В. Супруненко, І. Гушлевська, В. Дзюба, О. Макоїд не раз викликали захват у глядачів сміливо, з вигадкою поставленими номерами.

Іноді учасників цирку запитують, чи дуже вони ризкують при виконанні того чи іншого номера. Сподіваюся, що л не розкрию тут чужого професійного секрету, якщо скажу, що ризик зведено до мінімуму. Однак якась частка його залишається. Добре це чи погано?

У колективі — близько 60 учасників, причому дорослих меншість. Інші — це школярі, учні профтех-

училищ і технікумів. Вони вважають, що цирк навчає їх бути сміливими, сильними, сміливими, допомагає перевірити себе, перебороти мимовільний страх. Певно, так воно і є. На підтвердження цього розкажу про такий випадок. Під час одного з виступів концертів Ірина Макаренко з молодшої групи, яка виконує баланс зі склянками, серйозно пошкодила собі руку. Після цього у неї з'явився природний страх перед номером. Як перебороти його?

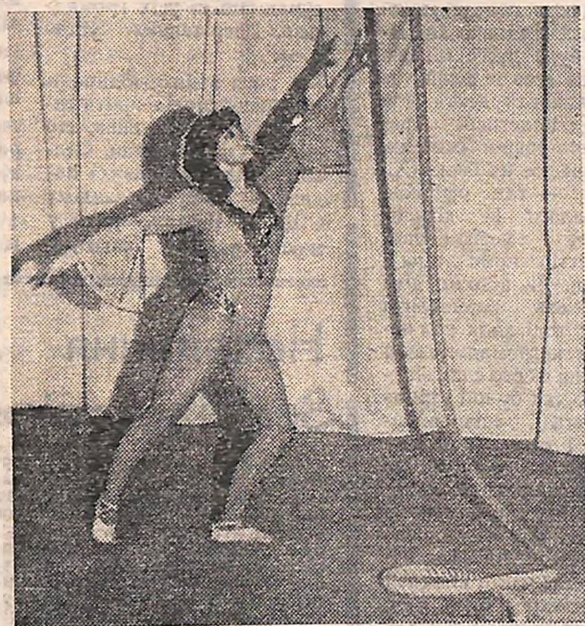
Інші в цьому допомогли товариші, які її весь час підбадьорювали й підтримували. Але найголовніше те, що з їхньою допомогою вона зуміла зупинити волю подолати в собі той страх.

Кілька слів про керівника «Цирку молодих» Т. Молчанову. Народилася вона на Кіровоградщині, школу закінчила в Полтаві. До Олександрії приїхала, вже маючи досвід організації роботи самодіяльного цирку. Тетяна — людина, яка самовіддано любить цирк і любов що намагається прищепити своїм юним вихованцям. В концертній програмі вона виконує номери «Повітряна гімнастика на трапезі» та «Гра з обручем».

С. ПЕТРЕНКО, м. Олександрія.

На знімку: керівник «Цирку молодих» **Т. МОЛЧАНОВА** під час сольового виступу.

Фото А. ЗАХАРЧЕНКА.

МОДНИЦЯ. Фото П. ЛАСУНХА.

ГЕРОЇ ЖИВУТЬ У СЕРЦЯХ

Захист читацького формуляра «Мої улюблені книги про юних героїв» відбувся в Долинській районній бібліотеці для дітей та юнацтва. Бібліотекарі оформили цікавий стенд «Мої улюблені книги».

Почесне місце на цьому стенді зайняв читацький формуляр учениці середньої школи № 2 Галини Опанасюк, у якому найбільше книг на тему боротьби радянського народу з німецько-фашистськими загарбниками. Коли читачі запитали діачину про улюблених героїв прочитаних книг, Галина назвала імена наших земляків — юних піонерів-героїв Яші Матвієнка, Вані Коноваленка, Феді Шепеля, Вані Юрченка (Д. Ключенко, «Хлопці з нашого села»).

В. ПЛАСТУН, м. Долинська.

ЗАХИСТ ПРОЙШОВ УСПІШНО

Однією з останніх робіт аматорів драматичного колективу Туріянського сільського будинку культури стала вистава за п'єсою Т. Г. Шевченка «Назар Стодоля». Ця постановка стала дипломною роботою випускниці підліткового курсу Олександрійського культосвітнього училища Г. Волик. Захист пройшов успішно.

Роль Назара Стодоля добре зіграв П. Шевченко, який працює завідуючим молочнотоварною фермою. Електрик комплексної бригади № 2 А. Романовський створив образ сотника. Та чи не найбільший успіх випав на долю виконавиці ролі Галі — Г. Волик (вона ж і режисер вистави). Майстерно втілили на сцені образи своїх героїв секретар парторганізації колгоспу «Прогрес» Ю. Храмалюк, вчителька М. Долгоградська, тракторист В. Суржук, комсомольський секретар В. Кармазін та інші аматори.

В. ВОЛИК, голова профкому колгоспу «Прогрес», Новомиргородський район.

Редактор Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

МОЛОДИЙ ГОСПОДИНІ НА ЗАМІТКУ

Коли гість прийшов неждано

У квартирі пролунав дзвінок, гість галантно вручив господарі букет квітів, пройшовся по квартирі і зручно вчостився в кісілі. І хоч, за народним прислів'ям, нежданий гість гірший татарина, господаря відправилася на кухню. Нарядом постало питання: що ж приготувати? Заглянула до холодильника: з м'ясних продуктів нічого нема. Що робити? Скажемо так: головне — не хвилюватись надміру.

Пропонуємо нашій господині кілька простих рецептів, які виручать її у такій складній ситуації. Для приготування страв потрібні лише два компоненти: картопля і сало-шпик.

РЕЦЕПТ ПЕРШИЙ

Картоплю середньої величини ретельно помити й поперерізувати на двояке. Половинки скласти на жаровню. Сало нарізати шматочками і покласти на картоплю

(на кожну картоплину по шматочку). Підготовлену таким чином картоплю залекти у духовці. За 10 хвилин поспати все паризаною кружальцями шпикую. На стіл подати одразу ж після приготування.

РЕЦЕПТ ДРУГИЙ:

Для другого рецепту потрібні шампури. Картоплю невеличких розмірів помити, нарізати шматочками сало, кружальцями ци-

булю. Підготовлені таким чином компоненти напизати на шампури в такій послідовності: сало, цибуля, картопля. Запекати в духовці у вертикальному положенні. До столу подавати гарячими.

ТРИШЕЧКИ ПРО ТОМАТИ

Томати з давніх давен посіли центральне місце серед овочів. Ми заготовляємо їх на зиму. Солимо, маринуємо. У

передбачливого господаря на присадній ділянці завжди знайдеться місце для цієї культури. Підмосковний умілець І. Маслов виростив помідори новим способом і зібрав в середньому із одного куша по 70 кг плодів. Урожай небуваллий. Як він добився такої плодючості рослинні? Насамперед — укриття кореневу систему. Для цього нижні бокові стеблини, опущені від листя, прищипуються. Пасинки швидко ростуть і через місяць їх не відрізати від основної рослини. Цей спосіб дає десятикратну прибавку врожаю.

«Молодой коммунар» — орган Кіровоградського обласного комітета ЛКСМ України.

На українському мові.

НАША АДРЕСА: 316050, МПС, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу комсомольського життя — 2-46-57; листів і масової роботи — 2-45-36; пропаганди — 2-45-36; учнівської молоді — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту фотолaboratorii — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; нормативної — 3-61-83; нічної редакції — 3-03-53

БК 02378.

Обсяг 0,6 аркушів арк

Штук 61103.

Зам. № 402.

Тираж 50 000.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу. Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Гінки, 2.